

Sygn. akt I ACa 804/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Artur Kowalewski (spr.)
Sędziowie:	SSA Marta Sawicka SSA Iwona Wiszniewska
Protokolant:	sekretarz sądowy Piotr Tarnowski

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 11 lipca 2013 r., sygn. akt I C 285/10

I. oddala apelację;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA I. Wiszniewska SSA A. Kowalewski SSA M. Sawicka

Sygn. akt I ACa 804/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 września 2010 r. K. S. działająca przez opiekunów prawnych J. i S. małżonków S. wniosła o zasądzenie od pozwanego Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. 76 783,65 zł z tytułu odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty; zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. Sprawa została zarejestrowana w rep. C pod numerem 285/10.

Pozwem z dnia 18 listopada 2010 r. K. S. działająca przez opiekunów prawnych J. i S. małżonków S. wniosła o zasądzenie od pozwanego Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. kwoty 224 002 złote z ustawowymi

odsetkami od dnia 8 października 2010 r. do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu tytułem odszkodowania stanowiącego równowartość specjalistycznego samochodu zakupionego do jej przewozu. Sprawa została zarejestrowana w rep. C pod numerem 285/10.

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy zarządził w trybie art. 219 k.p.c. połączenie sprawy I C 417/10 ze sprawą I C 285/10 w celu łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą I C 285/10.

W odpowiedzi na pozwy Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 196 340,62 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 41 072,62 zł od dnia 14 sierpnia 2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 155 268 zł od dnia 8 października 2010 r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie powództwo oddalił, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 15 371,34 zł. tytułem kosztów procesu, oraz orzekł o obowiązku pokrycia przez każdą ze stron – w odpowiedniej do wyniku sprawy proporcji – nieuiszczonych kosztów sądowych.

Podstawę tego orzeczenia stanowiły następujące ustalenia i wnioski:

Wyrokiem z dnia 6 marca 2009 r. w sprawie I C 189/08 Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp., prawomocnym w pkt. 6 ustalił, iż Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w W. ponosi odpowiedzialność za dalsze mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 30 kwietnia 2000 r.

Od 2004 r. powódka jest całkowicie ubezwłasnowolniona z powodu stanu po urazie czaszkowo-mózgowym i afazji. Jej opiekunami prawnymi są rodzice J. i S. S..

J. S. zamówiła projekt budowlany adaptacji mieszkania dla potrzeb osoby niepełnosprawnej w K. przy ul. (...). Według projektu adaptacja budynku kosztowałaby 69 024,65 zł. Decyzją z dnia 8 czerwca 2010 r. nr (...) Starosta (...) zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę.

Opiekunowie prawni w dniu 1 października 2003 r. zawarli ze Starostą Powiatu (...) umowę na dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zakup materiałów i wykonanie prac w ramach likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej kwotą 9 600 zł. Taką kwotę opiekunowie prawni dostali z PFRON.

Z projektu budowlanego nie wykonano wiatrołapu, którego koszt wraz z robotami towarzyszącymi wg projektu budowlanego wyniósł 16 314,14 zł. W ramach dofinansowania z PFRON ułożono przed budynkiem z kostki polbrukowej plac o wymiarach 3,50 x 3,23, łącznie 11,30 m², co w zupełności zaspokaja wsiadanie i wysiadanie osoby niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim. Zbędne z punktu widzenia potrzeb osoby niepełnosprawnej okazało się wykonanie boazerii, której koszt wyniósł 2 148,55 zł, licowanie podjazdu glazurą 971,85 zł, wymiana okien – 3 241,03 zł oraz drzwi wewnętrznych 1 331,83 zł. Powódka nie wykonała również okna doświetlającego w przedpokoju, tym samym nie poniosła kosztu w wysokości 1 447,17 zł.

Powódka zakupiła krzesło toaletowe za 589 zł, matę gimnastyczną za 370 zł oraz wózek inwalidzki M. za 6 400 zł., który jest lekki, zwinny, łatwy do składania ,a tym samym bardziej praktyczny od refundowanych przez NFZ.

Opiekun prawny powódki – S. S. - w dniu 19 stycznia 2010 r. w C. zamówił samochód (...) o wartości 188 044 zł. S. S. zamówił równocześnie windę inwalidzką do ww. samochodu. Razem z windą samochód kosztował 224 002 zł. Przed zakupem tego samochodu dysponował 20 letnim V. (...), który nie nadawał się do bezpiecznego, wygodnego i sprawnego przewożenia niepełnosprawnej osoby. Samochód jest wykorzystywany do rehabilitacji i leczenia powódki, którą opiekunowie prawni wożą do lekarza, na turnusy rehabilitacyjne oraz na wycieczki do lasu, nad jezioro.

Na rynku polskim dostępne są samochody o podobnym standardzie co (...), za niższą cenę. Cena handlowa R. (...) wersji (...) wynosi 119 310 zł.

Wskazując art. 444 § 1 k.c. jako materialnoprawną podstawę powództwa, Sąd Okręgowy uznał je za częściowo zasadne. Wyjaśnił, że wobec przesądzenia zasady odpowiedzialności pozwanego, spór ogniskował się wokół kwestii zasadności dochodzonych roszczeń, w szczególności ich wysokości oraz związku ze zdarzeniem, za które pozwany odpowiada.

W ocenie Sądu Okręgowego wydatkiem koniecznym i pozostającym w bezpośrednim związku z wypadkiem i jego skutkami w obszarze zdrowia powódki są wydatki na adaptacje pomieszczeń mieszkalnych powódki, lecz tylko te, które miały na celu likwidację barier architektonicznych i poprawę opieki nad powódką. Takiego charakteru nie posiadał zaś zamontowanie boazerii, licowanie podjazdu glazurą, wymiana okien i drzwi wewnętrznych. Nie mogły również podlegać zwrotowi nie wykonane, a przewidziane w projekcie budowlanym wydatki na budowę wiatrołapu oraz montaż okna doświetlającego w przedpokoju. Za bezzasadny uznał również Sąd Okręgowy wydatek na wyłożenie podwórka kostką brukową, bowiem już istniejące jego utwardzenie sfinansowane ze środków PFRON, umożliwia powódce swobodne wsiadanie i wysiadanie z samochodu. Z tych przyczyn łączny uzasadniony koszt adaptacji domu dla potrzeb niepełnosprawnej powódki wyniósł 33 713,62 zł., co wraz z uzasadnionymi w pełni wydatkami związanymi z zakupem maty gimnastycznej, krzesła toaletowego i wózka inwalidzkiego uzasadniało zasądzenie na jej rzecz kwoty 41 072,62 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2010 r., należnymi powódce na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.p.c.

W odniesieniu do żądania pozwu zasądzenia kwoty 224 002 zł wskazał Sąd Okręgowy, że uzasadnione jest żądanie zwrotu kosztów nabycia samochodu, jeżeli kompensuje kalectwo osoby poszkodowanej i przywraca możliwość łatwego przemieszczania, także w celu skorzystania z pełniejszego zakresu zabiegów leczniczych, wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej. Strona powodowa wykazała, że często wyjeżdża na leczenie, rehabilitację a nadto na wycieczki, wczasy, czy po prostu na zakupy, do miasta. Przedłożone przez powódkę dokumenty obrazujące odbyte turnusy rehabilitacyjne, lecznicze potwierdzają, że zmuszona jest często korzystać ze środka transportu. Powódka jest mieszkanką małej miejscowości, co oznacza, iż często musi jeździć do większego miasta w celu załatwienia wielu podstawowych spraw (wizyty u lekarza stomatologa, fryzjera). Z uwagi na stan zdrowia powódki zasadny był zakup samochodu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych na wózku, a więc z windą ułatwiającą wsiadanie i wysiadanie. Opiekunowie prawni powódki nie są osobami młodymi, nie ma również powodów, dla których musieliby dźwigać powódkę i nadwyręzać swoje siły, jeżeli można zamontować specjalistyczną windę. To pozwany ponosi odpowiedzialność materialną za skutki wypadku, tym samym winien zrekompensować powyższych uszczerbek i usprawnić podróżowanie powódki.

Roszczenie to nie zasługiwało jednak – zdaniem Sądu Okręgowego – na uwzględnienie w pełnym zakresie. Ojciec powódki wskazywał, iż zakup samochodu V. był podyktowany tym, iż ma zaufanie do tej marki i nie chciał innego samochodu. Pozwany nie jest jednak zobowiązany do zaspokajania upodobań i respektowania przyzwyczajeń ojca powódki, lecz sfinansowania samochodu, który ułatwi sprawne, wygodne, bezpieczne poruszanie się powódki. Strona pozwana przedstawiła ofertę handlową samochodu R. (...) na kwotę 119 310 zł. Jest to samochód gabarytowo odpowiadający temu, jaki zakupiła powódka – jest to ta sama klasa pojazdów. Powódka za V. (...) bez specjalistycznej windy zapłaciła 188 044 zł. Po zamontowaniu specjalistycznej windy w samochodzie samochód kosztował 224 002 zł. Tym samym koszt zamontowania windy wynosi 35 958 zł. Pozwany wykazał zatem, iż powódka mogła ułatwić sobie poruszanie się zakupując samochód R. (...) za kwotę 119 310 zł i montując w nim specjalistyczną windę, co łącznie kosztowałoby ją 155 268 zł. Skoro opiekun prawny ma przywiązanie do marki V., różnicę winien pokryć we własnym zakresie, a pozwany do tego nie jest zobowiązany. Powódka roszczenia w tym zakresie zgłosiła pozwanemu, który odmówił zapłaty pismem doręczonym pełnomocnikowi powódki w dniu 7 października 2010 r. Tym samym od dnia 8 października 2010 r. pozwany pozostaje w opóźnieniu z zapłatą wskazanej kwoty, co powoduje, że sąd na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądził od niego odsetki ustawowe do dnia zapłaty.

Koszty procesu uległy stosunkowemu rozdzielaniu (art. 100 k.p.c.) przy uwzględnieniu, że w stosunku do wartości przedmiotu sporu powódka wygrała proces w 65 %, a pozwany w 35 %.

Powyższy wyrok, w części oddalającej powództwo ponad kwotę 196.340,62 zł., tj co do kwoty 68.734 zł., zaskarżyła apelacją powódka zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, a to przepisu art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób:

- dowolny poprzez uznanie, że możliwe jest przystosowanie samochodu marki R. (...) do potrzeb osoby niepełnosprawnej przez zainstalowanie specjalistycznej windy pomimo tego, że pozwany nie wykazał, aby samochód ten w ogóle występował w wersji odpowiedniej dla przewozu osoby niepełnosprawnej, a ograniczył się do złożenia oferty zakupu samochodu R. (...) w zwykłej wersji wyposażenia,
- sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego poprzez uznanie, że samochody różnych marek można wyposażyć w taką samą, specjalistyczną windę i to nakładem takich samych kosztów.

2. naruszenie prawa materialnego, a to przepisu art. art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. poprzez zasądzenie odszkodowania za zakup samochodu przystosowanego dla niepełnosprawnej powódki w kwocie niższej niż rzeczywiście poniesiony wydatek na ten cel tj. z naruszeniem zasady pełnego odszkodowania.

Wskazując na te zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku pkt. 1 poprzez podwyższenie zasądzanego odszkodowania do kwoty 265.074,62 zł., zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania przed Sądem I instancji w stosunku do uwzględnionej części powództwa, a nadto o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za II instancję, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego wraz z kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki okazała się bezzasadna.

Zakres rozpoznania niniejszej sprawy wyznaczały, zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c., granice wniesionej przez powódkę apelacji, obejmującej wyłącznie tą część zaskarżonego wyroku, która dotyczyła wysokości odszkodowania stanowiącego równowartość kosztów zakupionego samochodu marki V. (...).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., rację przyznać należy skarżącej w tym, że polskim prawie cywilnym obowiązuje zasada pełnej kompensaty szkody. Apelacja całkowicie pomija jednak równie fundamentalną zasadę, iż odszkodowanie winno cechować się celowością i niezbędnością w stosunku do zaistniałej szkody. Tylko bowiem tak kwalifikowane wydatki (rozumiane jako kompensata szkody) uznane być mogą za pozostające w normalnym, adekwatnym związku przyczynowym za zdarzeniem, z którego szkoda wynikła, a zatem to one wyznaczają górną granicę odpowiedzialności zobowiązanego (art. 361 § 1 k.c.). Podkreślić przy tym należy, iż ocena określonych wydatków jako elementu odszkodowania z punktu widzenia ich celowości i niezbędności dokonywana jest przede wszystkim według kryterium obiektywnego. Nie jest zatem możliwe – jak to czyni skarżąca – uzasadnienie dokonania określonego wydatku argumentami natury wyłącznie subiektywnej, odwołującymi się do przywiązania do określonej marki samochodowej, zaufania do niej. Istotne jest bowiem to, czy wyłącznie zakupiony przez opiekuna prawnego powódki pojazd spełniać mógł jej potrzeby, czy też zaspokojone być mogły one w tym samym stopniu poprzez zakup samochodu tańszego. Ma oczywiście rację apelująca twierdząc, że nie była zobowiązana do zakupu innego, tańszego pojazdu. Winna mieć ona wszakże świadomość tego,

że w tak ukształtowanym reżimie odpowiedzialności pozwanego, wydatki przenoszące wartość mogącą być uznaną za celową i niezbędną, zobowiązana będzie pokryć we własnym zakresie.

W kontekście zaprezentowanego wyżej poglądu prawnego jako pozbawione znaczenia dla kierunku rozpoznania sprawy ocenić należało wywody skarżącej dotyczące tego, że zakupiła samochód średniej klasy, w średniej cenie. Nie jest przy tym zrozumiałym wywód apelacji usiłujący wykazać, skądinąd oczywisty fakt, że mogła wydatkować na zakup pojazdu znacznie wyższą kwotę. Skarżąca nie twierdzi przecież (a w końcowym fragmencie apelacji nawet temu – choć nie wprost – zaprzecza), że pozwana zobowiązana byłaby zrekompensować jej każdy wydatek poniesiony na ten cel. Nie dostrzega przy tym, że sama – w sposób zapewne niezamierzony – przyznała w ten sposób istnienie ograniczeń w obowiązku odszkodowawczym pozwanego. Wyznacznikiem tego obowiązku nie może jednak być, jak sugeruje, odwołanie się wyłącznie do własnych (a ściślej swoich opiekunów prawnych) poglądów, ocen i wyobrażeń. Przyjęcie tego rodzaju kryterium wyznaczającego granice odpowiedzialności odszkodowawczej prowadziłoby do jego oczywiście niedopuszczalnego zróżnicowania, uzależnionego wyłącznie od czynnika subiektywnego (w zależności od ocen uprawnionego zasadnym byłby wówczas - w identycznych sytuacjach faktycznych - zakup samochodu zarówno za 100.000, jak i 500.000 zł.). Zasada celowości i niezbędności wydatków niweczy również poprawność wyводу apelacji, dotyczącego tego, że nie zakupiła samochodu luksusowej marki. Gdyby bowiem okazało się, że tylko taki samochód może zminimalizować negatywne skutki w jej codziennym życiu, to nic nie stałoby na przeszkodzie, aby koszt jego zakupu został powódce zrekompensowany.

Okolicznością, której znaczenia da rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy z punktu widzenia opisanych wyżej granic odpowiedzialności pozwanego nie sposób przecenić jest to, że powódka w apelacji w żaden sposób nie zakwestionowała ustaleń Sądu Okręgowego, że samochód R. (...) z zamontowaną windą, w pełni spełniałby potrzeby powódki. Faktu, że możliwy był zakup tańszego pojazdu nie kwestionowała również w postępowaniu pierwszoinstancyjnym (vide: pismo procesowe z dnia 1 czerwca 2011 r. k. 169). Jej polemika ze stanowiskiem tego Sądu w tym aspekcie dotyczyła bowiem wyłącznie tego, że w sprawie nie zostało wykazane, aby budowa tego samochodu pozwalała na zamontowanie urządzeń niezbędnych powódce (k. 446 – 447). Uznanie bezzasadności tego zarzutu oznaczać zatem w konsekwencji musiało akceptację wyrażonej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku tezy, że odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego ograniczona jest do kosztów zakupu tego właśnie pojazdu.

Przystępując do omówienia tego zagadnienia, słusznie wiążanego przez apelującą z zarzutem wadliwych ustaleń faktycznych, będących konsekwencją błędnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów i naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., wskazać na wstępie należy skarżącej, że to na niej – zgodnie z dyspozycją art. 232 k.p.c. – spoczywał obowiązek wykazania wysokości poniesionej szkody, oraz istnienia związku przyczynowego pomiędzy takim jej rozmiarem, a zdarzeniem, za które odpowiedzialność ponosi pozwany. Nie jest zatem tak jak sugeruje w apelacji, jakoby to na pozwanym spoczywały w tym zakresie jakiegokolwiek obowiązki dowodowe, w szczególności takie, które związane byłyby z koniecznością podważenia dowodów przez nią zaoferowanych. To bowiem rolą Sądu Okręgowego było dokonanie oceny, czy wskazane przez powódkę dowody (w sytuacji zaprzeczenia przez pozwanego faktom, na które zostały one powołane), są wystarczające dla dokonania ustaleń zgodnych z jej twierdzeniami. W okolicznościach niniejszej sprawy nie sposób zaś przyjąć, aby ocena ta była nieprawidłowa (naruszała normę art. 233 § 1 k.p.c.), a poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne błędne.

Zaprezentowaną w uzasadnieniu apelacji ocenę materiału procesowego samoistnie dyskredytuje niezgodne z jego treścią wskazanie, jakoby w aktach sprawy nie znajdował się dokument stanowiący ofertę sprzedaży samochodu R. (...) przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych. Do odpowiedzi na pozew pozwana dołączyła bowiem ofertę

sprzedaży samochodu R. (...) wersji (...), wystawioną przez autoryzowanego sprzedawcę samochodów marki (...) sp. z o. o. w L., obejmującą nie tylko sam pojazd, ale również jego przebudowę dla potrzeb osób niepełnosprawnych wraz z montażem windy, za łączną cenę 119.310 zł. (k. 164). Wiarygodność tego dokumentu nie była przez powódkę w toku procesu w żaden sposób kwestionowana. Okoliczność powyższa nie tylko niweczy zasadność stanowiska powódki, dotyczącego braku dowodu na okoliczność możliwości zakupu samochodu tańszego, niż rzeczywiście nabyty, ale również dyskwalifikuje jej tezę, jakoby w sprawie nie zostało wykazane, że możliwe jest przystosowanie samochodu

R. (...) do jej potrzeb. Oczywiście kontrfaktycznie twierdzi również skarżąca, jakoby konieczność zakupu samochodu marki V. wynikała z tego, że jedynie ten pojazd posiadał niezbędne dla niej wyposażenie, jako wyposażenie fabryczne. Przeczą temu bowiem dokumenty złożone przez nią wraz z pozwem w sprawie I C 417/10. I tak zamówienie nr (...), w ogóle nie obejmowało kosztów przystosowania samochodu dla potrzeb osoby niepełnosprawnej oraz montażu windy (k.33 - 34), co na płaszczyźnie elementarnych zasad logiki i doświadczenia życiowego oznacza, że elementy te nie stanowiły wyposażenia fabrycznego pojazdu, lecz miały być (i były) montowane po jego dostarczeniu od producenta do sprzedawcy. Poprawność tego rodzaju wnioskowania potwierdzają dokumenty wystawione przez Urząd Dozoru Technicznego (k. 37, 38, 40, 41), a przede wszystkim poświadczenie nr (...) z dnia 25 maja 2010 r. wystawione przez BAR (...) sp. z o . o. w G. (k. 39), z którego wynika, że to ten podmiot zainstalował w przedmiotowym pojeździe windę produkcji firmy (...). Nie istniały zatem jakiegokolwiek względy natury formalnej, które usprawiedliwić mogłyby zakup droższego, niż cena pojazdu o tych samych walorach użytkowych z punktu widzenia zabezpieczenia usprawiedliwionych potrzeb powódki (a nie jej opiekunów prawnych).

Odwołując się do wskazanych wyżej reguł dowodowych wyjaśnić należy skarżącej, że to jej rzeczą, wobec złożenia przez powódkę opisanej wyżej oferty sprzedaży samochodu R. (...), było wykazanie, że wyłącznie ten typ windy, który użytkuje i to wyłącznie zamontowany w samochodzie V. (...), mógł w pełni zaspokajać jej usprawiedliwione potrzeby. Oczywiście niewystarczające jest w tym kontekście poprzestanie na wyartykułowaniu zarzutu wadliwego ustalenia faktycznego, opartego dodatkowo na kontrfaktycznym twierdzeniu, że dowodów przeciwnych do stanowiska procesowego powódki w materiale procesowym nie ujawniono.

Jakkolwiek już przedstawione wyżej rozważania dyskwalifikują skuteczność wniesionej apelacji, zauważenia wymaga, że powódka – jak wynika z analizy złożonych do akt sprawy niekwestionowanych dokumentów w postaci cenników samochodu V. (...) -zakupiła ten pojazd w wersji, co do której nie wykazała, że to wyłącznie ona służyć mogła do prawidłowego zaspokojenia jej potrzeb, za które odpowiedzialność ponosi pozwany. Z dokumentu w postaci cennika autoryzowanego przedstawiciela marki V. T. Z. (k. 181 – 182) wynika, że ten sam pojazd, w tej samej wersji wyposażenia C. tyle, że z innym silnikiem (choć o większej mocy) kosztował 156.456 zł. brutto. Z prostego porównania z ceną pojazdu zakupionego przez ojca powódki wynika, że jest ona niższa o blisko 31.600 zł. W zakresie tej kwoty powództwo podlegać musiałoby zatem oddaleniu nawet gdyby hipotetycznie przyjąć, że powódka mogłaby skutecznie domagać się zwrotu kosztów zakupu samochodu tej właśnie marki.

Jedynie na marginesie zauważyć należy, że Sąd I instancji zasądził na rzecz powódki wyższą kwotę niż ta, która według przyjętej przez niego metodologii ustalenia odszkodowania rzeczywiście by się jej należała. Nie dostrzegł bowiem Sąd Okręgowy, że omówiona wyżej oferta sprzedaży samochodu R. (...) obejmowała kompletną cenę, łącznie z kosztami przystosowania do potrzeb osoby niepełnosprawnej i montażu windy, w kwocie 119.310 zł. Zasądzeniu podlegać zatem powinna wyłącznie ta kwota. Nieprawidłowe było zatem działanie polegające na dodaniu do tej ceny, obejmującej już przecież wskazane wyżej koszty dodatkowe, ponownie tych samych kosztów, tym razem w wysokości rzeczywiście przez powódkę poniesionych. Możliwość weryfikacji orzeczenia w tym zakresie sprzeciwiała się wszakże dyspozycja art. 384 k.p.c., statuująca zakaz orzekania na niekorzyść strony wnoszącej apelację.

Z tych wszystkich przyczyn należało dojść do wniosku, że zaskarżony wyrok – w zakresie poddającym się kognicji sądu odwoławczego – odpowiada prawu i dlatego należało orzec jak w punkcie I sentencji, na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego w tym postępowaniu, w wysokości stawki minimalnej, w oparciu o § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013.490 j.t.).

SSA M. Sawicka SSA A. Kowalewski SSA I. Wiszniewska